

The Conceptual Model of Research in Determining the Factors
Affecting Social Apathy of the People of Kerman Regarding Public
Welfare

Mehdi Ganjavi¹
Hossein Agha Jani Medsi (author in charge)²
Maitham Musaei³

Received: 25 April 2023

Reception: 2 August 2023

Abstract:

The present study aims to investigate the factors affecting the social apathy of the people of Kerman regarding their public welfare in the year 2019. This research was conducted using a library-field method, and the data collection tools included observation, tests, and questionnaires. Initially, books and articles related to social apathy and public welfare were studied, and the three main domains of the research were introduced. The statistical population of this study consisted of all married men and women aged 30 to 60 in Kerman in 2019. For designing the questionnaire, which was adapted from a master's thesis, the five-point Likert scale was used, one of the most common measurement scales. The conceptual model of the research was examined in this paper, and significant relationships between various aspects of the research variables were clearly identified. In conclusion, the data was analyzed.

Keywords: Conceptual factors of research, apathy, Kerman, public welfare.

¹Department of Sociology, Central Tehran Branch, Azad Salami University, Tehran, Iran

² Department of Sociology, Central Tehran Branch, Azad Salami University, Tehran-Iran (corresponding author)

³ Department of Sociology, Central Tehran Branch, Azad Salami University, Tehran-Iran

مدل مفهومی پژوهش در تعیین عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی مردم شهر
 کرمان نسبت به رفاه عمومی

مهدی گنجوی
 تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۰۵
 ۲ حسین آقا جانی مدسی (نویسنده مسئول)
 تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۵/۱۱
 ۳ میثم موسایی

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی مردم شهر کرمان نسبت به رفاه عمومی‌شان در سال ۱۳۹۹ تهیه شده است. این تحقیق به روش کتابخانه‌ای-میدانی انجام شده و ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل مشاهده، آزمون و پرسشنامه است. ابتدا به مطالعه کتب و مقالات مرتبط با بی‌تفاوتی اجتماعی و رفاه عمومی پرداخته شده و قلمرو سه‌گانه پژوهش معرفی شده است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه زنان و مردان متأهل ۳۰ تا ۶۰ ساله در شهر کرمان در سال ۱۳۹۹ می‌باشد. برای طراحی پرسشنامه از طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت استفاده گردیده که یکی از رایج‌ترین مقیاس‌های اندازه‌گیری به شمار می‌رود. مدل مفهومی پژوهش در این مقاله بررسی شده و روابط مهم بین جنبه‌های مختلف متغیرهای پژوهش به‌وضوح آشکار گردیده است. در پایان، داده‌ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. مشارکت اجتماعی به معنای فعالیت‌هایی است که افراد و جامعه در جهت تعیین سرنوشت خود و جامعه خودشان انجام می‌دهند و در تأثیرگذاری بر فرایندهای مختلف در حوزه‌های مختلف امور عمومی نقش دارد.

کلمات کلیدی: بی‌تفاوتی، رفاه عمومی، عوامل مفهومی پژوهش، کرمان

۱ گروه جامعه‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران ایران Mehganjavi@gmail.com

۲ گروه جامعه‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران-ایران (نویسنده مسئول) marsa886@gmail.com

۳ گروه جامعه‌شناسی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران-ایران

بی تفاوتی همگانی نسبت به این مسئله نشانگر نقصان در جامعه است و نشان می‌دهد که جامعه یا با مشکلات اجتماعی مواجه است یا توانایی توسعه و تکامل را ندارد (احسانی و خالدی، ۱۳۸۲: ۱-۱۸). انسان برای به دست آوردن جایگاه و مسئولیت خود در جامعه و برای پیوند جویی در گروه‌های اجتماعی باید در عرصه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و غیره فعالیت کند. بی تفاوتی به معنای عدم احساس، علاقه و نگرانی است. یک فرد بی تفاوت نسبت به زندگی و امور مختلف ممکن است احساس هدف، ارزش و معنی نکند و از علاقه و نگرانی برخوردار نباشد. بی تفاوتی ممکن است نشانه مشکلات روانی خاصی مانند اسکیزوفرنی یا زوال عقل باشد. اما بی تفاوتی چیزی است که همه افراد با برخی ظرفیت‌ها با آن مواجه هستند و به‌عنوان پاسخی طبیعی به ناامیدی، گریز و استرس است. بی تفاوتی معمولاً در کوتاه مدت احساس می‌شود و زمانی که به حالت طولانی مدت یا حتی مادام‌العمر تبدیل شود، ممکن است نشانه مسائل اجتماعی و روانی عمیق‌تر باشد (ارعی وند و همکاران، ۱۳۹۹).

کنش همگانی به معنای عکس‌العمل واکنش جمعی افراد در مقابل بی تفاوتی اجتماعی-سیاسی است. این عکس‌العمل معمولاً شامل اعتراضات، تظاهرات، اعتصابات و حتی انقلابات می‌شود. افراد در این حالت به دلیل نارضایتی از وضعیت فعلی، تصمیم می‌گیرند کنشی فکری و عملی انجام دهند تا تغییراتی در جامعه ایجاد شود (امام جمعه زاده، ۱۳۹۱: ۵۵-۷۰).

متافیزیک حضور به معنای توانایی فرد در نشان دادن حضور خود در فضای اجتماعی است. این حضور می‌تواند به صورت فکری و عملی باشد و به افراد امکان می‌دهد تا نظرات و مواضع خود را بیان کنند و در تصمیم‌گیری‌های اجتماعی شرکت کنند. این مفهوم به این معنا است که فرد با داشتن آگاهی و تعالی، توانایی تغییر و تأثیرگذاری در جامعه را دارد و حتی ممکن است با وجود اکثریت خاموش به افرادی اشاره دارد که در برابر مسائل و مشکلات جامعه خود بی تفاوت و بی‌اعتنا هستند. این افراد نسبت به تغییرات و تحولات اجتماعی بی تفاوت هستند و عملی برای تغییر وضعیت نمی‌کنند. آنها ممکن است به دلیل عدم آگاهی، بی‌اعتنایی یا ترس از عواقب، از شرکت در کنش همگانی خودداری کنند (دانایی فرد و همکاران، ۱۳۹۵: ۷۹-۹۹).

روش پژوهش

در این پژوهش، برای طراحی پرسشنامه از طیف پنج‌گزینه‌ای لیکرت استفاده شده است که یکی از رایج‌ترین ابزارهای اندازه‌گیری در پژوهش‌های اجتماعی

به شمار می‌رود. این طیف برای امتیازدهی به سؤالات پرسشنامه به کار رفته است. اطلاعات مورد نیاز پژوهش در بخش مبانی نظری از طریق روش‌های کتابخانه‌ای و اسنادی گردآوری شده و در بخش مطالعات میدانی از پرسشنامه به‌عنوان ابزار اصلی جمع‌آوری داده‌ها استفاده گردیده است. مبانی علمی تحقیق با بهره‌گیری از مقالات و کتاب‌های مرتبط با موضوع پژوهش تنظیم شده است. همچنین، برای توصیف متغیرهای تحقیق از آمار توصیفی استفاده شده که داده‌های آن از طریق پرسشنامه گردآوری شده‌اند..

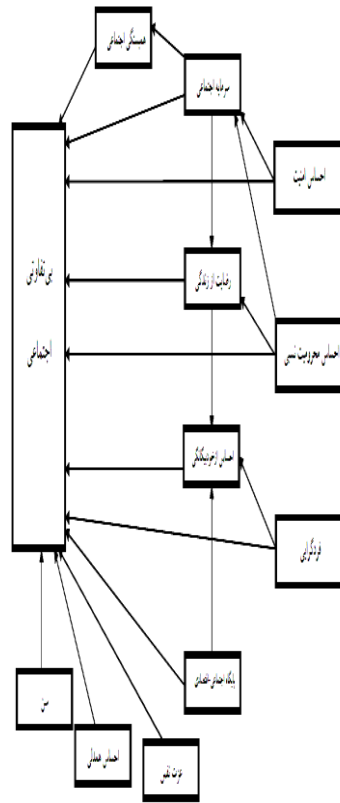
قلمروهای پژوهش

پژوهش حاضر دارای سه قلمرو اصلی است:

- قلمرو موضوعی: بی‌تفاوتی اجتماعی در رفاه عمومی (مورد مطالعه: بررسی عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی مردم شهر کرمان نسبت به رفاه عمومی‌شان در سال ۱۳۹۹).
- قلمرو مکانی: شهر کرمان.
- قلمرو زمانی: سال ۱۴۰۰.

مدل مفهومی پژوهش

در اینجا، منظور از مدل مفهومی پژوهش، مدلی است که واقعیت تحلیل مدل مفهومی بر پایه "بی‌تفاوتی اجتماعی در رفاه عمومی (مورد مطالعه: بررسی عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی مردم شهر کرمان به رفاه عمومی‌شان در سال ۱۳۹۹)" را نشان داده و جنبه‌های معین از دنیای واقعی مرتبط با مسائل پژوهش تحت بررسی می‌باشد، شرح می‌دهد و به تصویر می‌کشد، و روابط مهم و با اهمیت بین جنبه‌های مختلف متغیرهای پژوهش را آشکار و روشن می‌سازد.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

فرضیه‌های موجود بر این پایه‌ها اساس بندی شده‌اند:

وضعیت تأهل، جنسیت پاسخگو، سن، محل سکونت، میزان درآمد، وضعیت شغلی، میزان تحصیلات، وضعیت مسکن، مدت زمان سکونت، نوع منزل مسکونی، محل تولد، قومیت و محرومیت نسبی به عنوان متغیرهای اصلی در پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفتند.

بی تفاوتی اجتماعی در میان شهروندان در سطح متوسط قرار دارد و میزان آن بر اساس سه متغیر "کیفیت ارتباطات اجتماعی"، "میزان اعتماد اجتماعی" و "فردگرایی" تغییر می‌کند. چارچوب نظری مسئولیت‌پذیری و رفتارگرایی نیز نشان می‌دهد که این دو متغیر با بی تفاوتی اجتماعی رابطه مستقیم دارند. همچنین، نتایج نشان داد که بین تحلیل هزینه-پاداش و بی تفاوتی اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد، اما میان احساس عدالت اجتماعی و بی تفاوتی اجتماعی رابطه معناداری مشاهده نشد. از سوی دیگر، بی تفاوتی زیست محیطی تحت تأثیر متغیرهای نگرش زیست محیطی، احساس مسئولیت، دانش زیست محیطی و اثربخشی قرار دارد؛ به طوری که با افزایش این متغیرها، میزان بی تفاوتی زیست محیطی کاهش می‌یابد. با اطمینان ۹۵ درصد، میان متغیرهای فردگرایی، بی‌هنجاری (آنومی)، رضایت اجتماعی، تعهد مدنی و اعتماد اجتماعی

با بی تفاوتی اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد. همچنین، سطوح بالای اضطراب و ناتوانی دانشجویان در درگیری‌های اجتماعی، منجر به بی تفاوتی و یا عدم مشارکت اجتماعی می‌شود. تحقیقات مشابهی در کشور عربستان نشان داده‌اند که بی تفاوتی عمومی در میان شهروندان این کشور نیز تأیید شده است. روابط مثبتی میان بی قدرتی، بی‌هنجاری و انزوای اجتماعی با بی تفاوتی سیاسی وجود دارد. در نهایت، پژوهشگر به این نتیجه رسید که رابطه معناداری میان بی تفاوتی سیاسی و بیگانگی اجتماعی وجود دارد.

پرسشنامه تحقیق

بی تفاوتی اجتماعی در رفاه عمومی: از پرسشنامه استاندارد بی تفاوتی اجتماعی می‌باشد.

جدول ۱: پرسشنامه تحقیق

سؤالات	شاخص‌ها	معیار اصلی پژوهش
اگر دوستم ناراحت باشد، دلیل ناراحتی او را به خوبی حدس می‌زنم	آگاهی	بی تفاوتی اجتماعی در رفاه عمومی
می‌دانم که چرا مردم اینطور عکس‌العمل نشان می‌دهند		
اگر فردی غمگین، عصبانی یا خوشحال است، می‌دانم به چه چیزی فکر می‌کند		
به آسانی درک می‌کنم که چرا مردم چنین احساسی دارند		
با نگاه کردن به حالات چهره افراد احساسات آنان را درک می‌کنم		
عصبانی بودن افراد را از چهره آنان می‌خوانم		
جامعه دائماً در حال تغییر است	سلامت اجتماعی	
جامعه مکانی مفید و پربار برای افراد است		
پیشرفت اجتماعی مفهومی ندارد		
دنیا امروزه مکان بهتری برای زندگی هر فرد است		

درک اینکه در دنیا چه چیزی پیش خواهد آمد برایم دشوار است		
من متعلق به مجموعه‌ای به نام جامعه هستم		
افراد جامعه برای من به‌عنوان یک شخص ارزش قائلند		
اگر بخواهید خودتان را از نظر رفاهی با دیگران مقایسه کنید، چقدر از سطح کنونی زندگی خود راضی هستید		
فکر می‌کنید که به‌لحاظ مادی در مقایسه با دیگران، تا چه حد به آنچه حق شما بوده رسیده‌اید		
تا چه حد برایتان پیش آمده که بخواهید چیزی را داشته‌باشید ولی این احساس را هم داشته‌باشید که هیچ‌وقت نمی‌توانید آن را به‌دست آورید	محرومیت نسبی	
تا چه اندازه سطح زندگی فعلی شما با سطح زندگی مورد علاقه شما فاصله دارد		
در مجموع، درآمدتان (یا درآمد خانواده‌تان)، تا چه حد کفاف زندگی شما را می‌دهد		
در بیشتر موارد کارهایم را با مشورت خانواده انجام می‌دهم		
من خیلی رعایت حال دیگران را نمی‌کنم بلکه آن کاری که دوست دارم را انجام می‌دهم	فردگرایی	
من خیلی به رسم و رسوم کاری ندارم، آنچه که دوست داشته باشم انجام می‌دهم		
در روابط با دیگران، بیشتر منافع جمع را مقدم بر منافع خود می‌دانم		

روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری

ابزار گردآوری داده‌ها در صورتی قابل اعتماد هستند که دو ویژگی مهم، یعنی پایایی و روایی را داشته باشند. در غیر این صورت، نمی‌توان به نتایج به دست آمده اعتماد کرد.

روایی و پایایی

در این پژوهش، از پرسشنامه بی تفاوتی اجتماعی استفاده شده است که از نوع استاندارد می‌باشد. پایایی این پرسشنامه با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده و مقدار آن بیش از ۰.۷ به دست آمده است که نشان‌دهنده پایایی بالای ابزار می‌باشد. جدول زیر نتایج مربوط به آمارهای پایایی، نظرات و تجربه افراد در مورد مؤلفه‌ها و معیارهای پژوهش را با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ نشان می‌دهد:

جدول ۲: آمارهای پایایی مولفه‌های پژوهش با به‌کارگیری آزمون آلفای کرونباخ

عوامل‌های پژوهش	شاخص‌ها	ضریب آلفای کرونباخ	ضریب آلفای کرونباخ کل
بی تفاوتی اجتماعی	آگاهی	6	0.704
	سلامت اجتماعی	7	0.819
	محرومیت نسبی	5	0.852
	فردگرایی	4	0.862

نتایج مربوط به آمارهای پایایی معیارهای مربوط به مولفه‌های پژوهش با به‌کارگیری آزمون آلفای کرونباخ، بیانگر قابلیت اعتماد بالا نسبت به ابزار گردآوری اطلاعات این تحقیق است زیرا میانگین ضرایب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰.۷ محاسبه شده است که نشان می‌دهد نظرات و تجربه افراد جامعه قابل اعتماد بوده و پایایی مناسبی دارند.

جدول مربوط به آمارهای پایایی نظرات افراد و در مورد متغیرهای پژوهش را با به‌کارگیری آزمون آلفای کرونباخ نشان می‌دهد: نتایج مربوط به آمارهای پایایی معیارهای مربوط به متغیرهای پژوهش با به‌کارگیری آزمون آلفای کرونباخ، بیانگر قابلیت اعتماد بالا نسبت به ابزار گردآوری اطلاعات این تحقیق است

جدول ۳: آمارهای پایایی نظرات افراد و در مورد متغیرهای پژوهش را با به‌کارگیری آزمون آلفای کرونباخ

مجموع معیارهای پژوهش	آلفای کرونباخ	تعداد آیت‌ها
	0.917	22

حجم نمونه

برای نمونه‌گیری، با توجه به جمعیت شهر کرمان، روش کوکران استفاده گردید. شمار نمونه طبق این فرمول ۴۹۸.۵۶۸۲ نفر می‌باشد که برای دقت بیشتر ۴۹۰ نفر نمونه استفاده

فرمول کوکران:

شد؛ از این شمار ۴۸۲ پرسشنامه بدون نقص در برنامه SPSS ورود و برای تحلیل نتایج به کار برده شد.

$$n = \frac{\frac{z^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} \left(\frac{z^2 pq}{d^2} - 1 \right)}$$

n: حجم نمونه

N: جامعه کل

Z: مقدار نرمال واحد استاندارد، که در سطح اطمینان ۹۵ درصد برابر با ۱/۹۶ می‌باشد

p: احتمال وجود صفت = ۰/۵

q: احتمال عدم وجود صفت = ۰/۵

d²: دقت احتمالی مطلوب = ۰/۰۵۲ = ۰/۰۰۲۵

نمونه مورد مطالعه در این پژوهش تعداد ۴۸۲ نفر از مردم شهر کرمان در نظر گرفته شده‌است.

جدول زیر اطلاعات مربوط به آزمون کولموگروف-اسمیرنوف را برای متغیرهای مربوط به داده‌های پژوهش را نشان می‌دهد:

جدول ۴: آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (K-S Test)

آزمون آماری	داده‌های مربوط به متغیر پژوهش																		
تعداد	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	482	48	48	48
کولموگروف-اسمیرنوف	5.047	5.494	4.689	5.031	4.507	4.621	5.832	5.655	4.877	5.350	4.535	3.886	4.662	4.814	4.343	4.014	4.495	5.539	
Sig.	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000	

ادامه جدول ۴: آزمون کولموگروف-اسمیرنوف (K-S Test)

آزمون آماری	داده‌های مربوط به متغیر پژوهش				
	تعداد	482	482	482	482
کولموگروف-اسمیرنوف	4.	4.	3.	4.	466
	375	475	797		
Sig.	.000	.000	.000		.000

همان گونه که در جدول بالا مشاهده می‌گردد آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای داده‌های پژوهش، معناداری است یعنی مقدار سیگ^۱ یا پی و لیو^۲ از ۵ صدم بیشتر نشده است، بنابراین داده‌ها، از توزیع نرمال برخوردار هستند. در واقع، با توجه به پارامتریک بودن آزمون‌های آماری در پژوهش حاضر، به منظور بررسی تأثیرگذاری و تأثیرپذیری بین شاخص‌های متغیرهای پژوهش، از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌گردد.

. حال با توجه به جدول زیر به بررسی همبستگی بین متغیرهای پژوهش می‌پردازیم.

جدول ۵: همبستگی بین شاخص‌های متغیرهای

فردگرایی (D)	محرومیت نسبی (C)	سلامت اجتماعی (B)	آگاهی (A)	همبستگی بین شاخص‌ها
--------------	------------------	-------------------	-----------	---------------------

¹ Sig

² P-Value

(A) آگاهی	ضریب همبستگی پیرسون	1	.361	.395	.287
	Sig.		.000	.000	.000
(B) سلامت اجتماعی	ضریب همبستگی پیرسون	.361	1	.586	.603
	Sig.	.000		.000	.000
(C) محرومیت نسبی	ضریب همبستگی پیرسون	.395	.586	1	.790
	Sig.	.000	.000		.000
(D) فردگرایی	ضریب همبستگی پیرسون	.287	.603	.790	1
	Sig.	.000	.000	.000	

در جدول بالا همبستگی بین متغیرهای پژوهش مشاهده می‌شود، از آنجایی که علامت ضریب همبستگی، شیب خط رگرسیون است، بین متغیر " آگاهی (A) " و " سلامت اجتماعی (B) " به‌عنوان شاخص‌های پژوهش رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (مقدارسیگ کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آن‌ها برابر با ۰.۳۶ شده‌است. از طرفی، بین " آگاهی (A) " و " محرومیت نسبی (C) " رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (مقدارسیگ کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آن‌ها برابر با ۰.۸۹۳ شده‌است. بین " آگاهی (A) " و " فردگرایی (D) " رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد (مقدارسیگ کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آن‌ها برابر با

۰.۲۸۷ شده است. بین " سلامت اجتماعی (B) " و " محرومیت نسبی (C) " رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد (مقدار sig کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آنها برابر با ۰.۵۸۶ شده است. از طرفی، بین " سلامت اجتماعی (B) " و " فردگرایی (D) " رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد (مقدار سیگ کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آنها برابر با ۰.۶۰۳ شده است. بین " محرومیت نسبی (C) " و " فردگرایی (D) " رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد (مقدار سیگ کمتر از ۰.۵ است)، زیرا ضریب همبستگی پیرسون بین آنها برابر با ۰.۷۹۰ شده است. با توجه به جدول بیشترین همبستگی بین متغیرهای " محرومیت نسبی (C) " و " فردگرایی (D) " به دست آمده که دارای همبستگی ۰.۷۹۰ است و در مجموع تمام متغیرها همبستگی بالایی با هم دارند.

تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش

در اینجا بایستی سعی شود فقط مطالبی را به شکل جدول و نمودار ارائه نمود که به فهم بیشتر آن کمک نماید و در راستا و متناسب با اهداف پایان نامه باشد. از ارائه یک نتیجه به دو صورت نمودار و جدول خودداری می‌گردد، افزون بر این لازم است از یافته‌های دیگر پژوهشگران نیز در تحلیل نتایج و غنا بخشیدن به بحث استفاده شود. به منظور توصیف داده‌ها از میانگین و انحراف معیار داده‌های پژوهش استفاده شده است. خلاصه‌ای از آمارهای توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش، در بین افراد جامعه مورد مطالعه بررسی شده و در جداول زیر آمده‌اند (برای سؤالات هر کدام از متغیرها یک کد در نظر گرفته شده).

تحلیل مولفه‌های اصلی

انحراف معیار: مفهومی است که میزان پراکندگی داده‌های یک مجموعه را مشخص می‌کند و بدین جهت یکی از مهم‌ترین مقیاس‌های آماری در زمینه آمار توصیفی به حساب می‌آید.

میانگین موزون: مجموع میانگین‌های زیر شاخص‌ها تقسیم بر تعداد زیر شاخص‌هاست.

جدول ۶: اطلاعات توصیفی مربوط به وضعیت متغیرها

مؤلفه	میانگین موزون	معیارهای پژوهش	تعداد داده‌ها	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
آگاهی (A)	3.75	A1	482	3	5	۴/۲۶	۰/۷۰۷
		A2	482	1	5	۳/۹۱	۰/۹۰۷
		A3	482	1	5	۳/۸۳	۱/۰۴۲
		A4	482	1	5	۳/۶۱	۱/۰۳۱
		A5	482	1	5	۳/۴۸	۱/۰۰۱
		A6	482	1	5	۳/۴۴	۰/۹۵۳
سلامت اجتماعی (B)	3.62	B1	482	1	5	۳/۷۰	۰/۹۰۳
		B2	482	1	5	۳/۴۹	۱/۰۱۴
		B3	482	1	5	۳/۹۸	۱/۰۴۰
		B4	482	1	5	۳/۷۸	۱/۱۱۳
		B5	482	1	5	۳/۶۵	۱/۲۳۰
		B6	482	1	5	۳/۳۲	۱/۱۵۹
		B7	482	1	5	۳/۴۴	۱/۱۸۵
محرومیت نسبی (C)	3.50	C1	482	1	5	۳/۵۳	۱/۱۷۰
		C2	482	1	5	۳/۵۲	۱/۱۸۰
		C3	482	1	5	۳/۴۰	۱/۱۱۳
		C4	482	1	5	۳/۳۹	۱/۰۷۰

۱/۰۳۲	۳/۶۹	5	1	482	C5	3. 47	فردگرایی (D)
۱/۱۶۲	۳/۵۵	5	1	482	D1		
۱/۳۲۲	۳/۴۷	5	1	482	D2		
۱/۱۱۸	۳/۴۶	5	1	482	D3		
۱/۰۹۹	۳/۴۱	5	1	482	D4		

همان گونه که مشاهده می‌گردد بر پایه نظرات و تجربه حرفه‌ای کارشناسان متخصص، میانگین تقریباً خوبی برآورد شده‌است. همچنین سایر تحلیل‌های مربوط به آمارهای توصیفی داده‌های پژوهش را نیز می‌توان در جداول بالا بررسی نمود (انحراف معیار).

نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف بررسی عوامل مؤثر بر بی‌تفاوتی اجتماعی در میان شهروندان کرمان انجام شد و نتایج آن نشان داد که بی‌تفاوتی اجتماعی در سطحی متوسط در میان افراد جامعه وجود دارد. عواملی همچون کیفیت ارتباطات اجتماعی، میزان اعتماد اجتماعی و فردگرایی به‌عنوان متغیرهای کلیدی، تأثیر مستقیم و قابل توجهی بر بی‌تفاوتی اجتماعی داشتند. به عبارت دیگر، هرچه میزان اعتماد و ارتباطات اجتماعی بالاتر باشد، بی‌تفاوتی اجتماعی کاهش می‌یابد و فردگرایی به شکل منفی بر بی‌تفاوتی اجتماعی اثر می‌گذارد. ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ، مورد سنجش قرار گرفت و پایایی بالای آن تأیید شد. ضریب آلفای کرونباخ بالاتر از ۰.۷ نشان داد که داده‌های جمع‌آوری شده از افراد قابل اعتماد و معتبر هستند و ابزارهای استفاده‌شده توانایی کافی برای سنجش متغیرها را دارا هستند. آزمون کولموگروف-اسمیرنوف نشان داد که داده‌های پژوهش نرمال هستند، بنابراین از ضریب همبستگی پیرسون برای تحلیل روابط بین متغیرها استفاده شد. یافته‌ها نشان داد که بین متغیرهای "آگاهی"، "سلامت اجتماعی"، "محرومیت نسبی" و "فردگرایی" رابطه معناداری وجود دارد. به طور خاص، بالاترین همبستگی میان "محرومیت نسبی" و "فردگرایی" با ضریب ۰.۷۹۰ به دست آمد که نشان می‌دهد این دو متغیر به شدت با یکدیگر در ارتباط هستند و تأثیر متقابلی بر یکدیگر دارند.

نکته حائز اهمیت این است که یافته‌ها نشان دادند بین متغیرهای آگاهی و محرومیت نسبی و همچنین آگاهی و سلامت اجتماعی، همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد. این یافته‌ها نشان می‌دهند که آگاهی بیشتر، احتمالاً می‌تواند باعث افزایش رضایت اجتماعی و کاهش بی‌تفاوتی نسبت به مسائل اجتماعی شود. از طرف دیگر، محرومیت نسبی که ناشی از نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی است، تأثیر زیادی بر شکل‌گیری فردگرایی و بی‌تفاوتی اجتماعی دارد. با توجه به نتایج، پیشنهاد می‌شود که سیاست‌گذاران و

تصمیم‌گیرندگان اجتماعی بر تقویت روابط اجتماعی و اعتماد عمومی تمرکز کنند. این امر می‌تواند با ایجاد برنامه‌هایی برای افزایش مشارکت مدنی، کاهش احساس محرومیت و تقویت حس مسئولیت‌پذیری اجتماعی افراد، میزان بی‌تفاوتی اجتماعی را کاهش دهد. همچنین، اجرای برنامه‌های آموزشی و آگاهی‌بخشی به شهروندان می‌تواند در جهت افزایش درک اجتماعی و کاهش فردگرایی کمک‌کننده باشد.

در ادامه پژوهش‌های آتی، لازم است تا به عوامل روان‌شناختی و فرهنگی نیز توجه بیشتری شود. بررسی نقش استرس، اضطراب، و فشارهای اجتماعی بر بی‌تفاوتی اجتماعی می‌تواند به درک جامع‌تری از این پدیده منجر شود. از سوی دیگر، مقایسه یافته‌های پژوهش حاضر با تحقیقات مشابه در دیگر مناطق جغرافیایی می‌تواند به تطبیق و بهبود سیاست‌های اجتماعی کمک کند.

منابع و مأخذ

حسانی، محمدرضا و خالدی، محسن. (۱۳۸۲). بی تفاوتی اجتماعی در ایران: تحلیلی بر عوامل اجتماعی مؤثر بر بی تفاوتی اجتماعی. فصلنامه علوم اجتماعی ایران، شماره ۵. ص. ۱۸-۱.

ارعی‌وند، حسن و همکاران. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر عوامل اجتماعی-اقتصادی بر بی تفاوتی اجتماعی در شهرهای ایران. نشریه علوم اجتماعی و رفاه عمومی، شماره ۱۲، ص. ۷۰-۵۵.

امام‌جمعه‌زاده، علی. (۱۳۹۱). بررسی کنش‌های اجتماعی در واکنش به بی تفاوتی سیاسی-اجتماعی. فصلنامه علوم سیاسی و اجتماعی، شماره ۸. ص. ۷۰-۵۵.

آلن، جان. (۲۰۱۲). رویکردهای فردگرایی در جوامع مدرن. ترجمه محمدرضا اکبری. تهران: نشر نی.

کریمی، حسین. (۱۳۸۹). پایگاه اجتماعی و تأثیرات آن بر بی تفاوتی اجتماعی: تحلیلی بر اساس مدل‌های رفتاری اجتماعی. نشریه جامعه‌شناسی کاربردی، شماره ۷، ص. ۱۰۵-۹۵.

میرزاده، احمد و جلالی، مریم. (۱۳۹۸). سرمایه اجتماعی و تأثیر آن بر مشارکت اجتماعی در ایران. فصلنامه جامعه‌شناسی توسعه، شماره ۱۱. ص. ۶۰-۴۰.

نیک‌بخت، عباس. (۱۳۹۰). بی تفاوتی اجتماعی و تأثیرات فرهنگی: مطالعه‌ای تطبیقی در کشورهای خاورمیانه. فصلنامه فرهنگ و اجتماع، شماره ۲. ص. ۷۸-۹۰.

فریدون، سعید. (۱۳۹۶). تحلیل روابط بین متغیرهای اعتماد اجتماعی و بی‌تفاوتی در جامعه. نشریه جامعه‌شناسی عمومی، شماره ۱۵، ص. ۳۵-۲۲.

موسوی، رضا. (۱۳۹۴). آزمون آلفای کرونباخ در سنجش پایایی ابزارهای پژوهش اجتماعی. فصلنامه روش‌شناسی علوم اجتماعی، شماره ۴، ص. ۳۰-۱۵.

حسن‌زاده، کیوان و شریفی، علی. (۱۳۹۷). بی‌تفاوتی زیست‌محیطی و عوامل مؤثر بر آن در شهرهای بزرگ. نشریه محیط زیست و توسعه پایدار، شماره ۱۰، ص. ۵۵-۳۵.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.

Helliwell, J. F., & Putnam, R. D. (2004). The social context of well-being. *Philosophical Transactions of the Royal Society of London. Series B: Biological Sciences*, 359(1449), 1435-1446.

Bekkers, R. (2005). Participation in voluntary associations: Relations with resources, personality, and political values. *Political Psychology*, 26(3), 439-454